А мова не корилася царю —
ані царю, ані його сатрапам,
з орлом двоглавим1[1] стаючи на прю2[2],
що брав її у пазуристі лапи.

Несла устами відданих синів
мужицьку правду, ту, що є колюча,
сміялася з ненависних панів,
що їхня правда на всі боки гнуча.

Плюндрованій, не надавали прав,
немов на звіра, об'являли лови.
Орел впивався в душу, тіло рвав —
він був безмозкий, хоч і двоголовий.

Заборонити дереву рости,
ширяти вольній птиці у блакиті,
живій ріці між берегів плисти,
ходити сонцю по своїй орбіті?

Заборонить дощеві поливать
гінке стебло, щоб не зросло колосся,
поетові — писать і малювать,
щоб приректи народ на безголосся?

О як хотіла, прагла воля зла,
щоб ти була лиш суржик, мішанина:
щоб вічно недорікою була
на втіху скалозуба-міщанина!

Хай давню жуйку міщанин жує3[3],-
воскресли, піднеслися духом люди.
Бо в на світі совість, правда є,
і рідна мова є і вічно буде!

1[1] Двоголовий орел — символ царської Росії.

2[2] На прю — на боротьбу.

3[3] Тут мається на увазі облудне твердження прислужників царизму про те, що українська є не самостійною мовою, а діалектом російської.